

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
ju.sa@regeringskansliet.se

Utökade möjligheter till registerkontroller för Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och myndigheterna inom Sveriges Domstolar

Inledning

Den offentliga upphandlingen idag uppgår till uppskattningsvis 879 miljarder eller cirka 18 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (2021).

Upphandlingsmyndigheten har det samlade ansvaret för att utveckla, förvalta och stödja den offentliga upphandlingen till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling.

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att upphandlingslagstiftningen innehåller bestämmelser om obligatorisk uteslutning av företag ur upphandling om företrädare för leverantören är dömd för viss brottslighet (se bland annat 13 kap. 1 § i lagen [2016:1145] om offentlig upphandling, LOU). Detta avser således just företrädare för leverantörer som är juridiska personer och inte den personal som ska utföra det uppdrag som upphandlingen avser. Den i först hand föreskrivna bevisningen i detta avseende är ett ”utdrag ur ett brottsregister eller en likvärdig handling” (se 15 kap. 7 § första stycket LOU). Någon möjlighet till registerkontroll finns emellertid ännu inte i upphandling (se prop. 2015/16:195 del 2 s. 771, se även SOU 2023:43 s. 124–125 och 200–201). Det kan tilläggas att Upphandlingsmyndigheten under lång tid har verkat för att lagstiftaren skapar en sådan möjlighet till registerkontroll i upphandling.

De remitterade underlagen

Upphandlingsmyndigheten tillstyrker förslagen i de remitterade underlagen.

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att förslagen omfattar sådan personal som de aktuella myndigheterna avser *anlita* och inte bara *anställa*. De remitterade underlagen från Domstolsverket och Kriminalvården innehåller följaktligen resonemang kring vilken anlitad personal som bör omfattas och varför (se Domstolsverkets hemställan s. 31 och Kriminalvårdens hemställan s. 4–5 och 32–38). Vidare är det tydligt av förslaget till författningstext i den remitterade promemorian att denna även omfattar anlitad personal, även om promemorian inte innehåller några närmare resonemang härom. Detta innebär att det avseende Ekobrottsmyndighetens och Åklagarmyndighetens verksamhet inte har tydliggjorts vilken anlitad personal som kan komma ifråga för registerkontroll. Enligt Upphandlingsmyndighetens uppfattning hade det varit önskvärt med en analys av dessa myndigheters behov ifråga om anlitad personal, eftersom detta utgör grund för den intresseavvägning som görs ifråga om tillgång till uppgifter i belastnings- och misstankeregistren.

Det är även av vikt att de berörda myndigheterna i sitt inköpsarbete införlivar registerkontrollen som ett nytt moment i upphandlingsprocesserna. Detta till exempel genom att i upphandlingsdokumenten tydligt informera om att registerkontroll kommer att genomföras avseende sådan personal som omfattas innan de får påbörja sina uppdrag. De bör även ange i de avtal som upphandlingarna resulterar i att registerkontroll är ett lagkrav. Detta gäller även vid utbyte av sådan personal som utför arbete inom uppdraget.

Särskilt om Kriminalvårdens hemställan

I Kriminalvårdens hemställan föreslås att registerkontrollen även ska omfatta vissa angivna företrädare för juridiska personer som utför vissa typer av uppdrag för myndigheten (s. 4–5 och 43–46). Såvitt Upphandlingsmyndigheten förstår de båda övriga remitterade underlagen omfattar däremot förslagen i dessa inte företrädarna för de företag som myndigheterna avser anlita. Mot bakgrund av vad som inledningsvis anfördes om registerkontroll i upphandling finns det därför risk för viss dubbelprövning av företrädarna för sådana juridiska personer. Eftersom en sådan möjlighet ännu saknas utgör detta emellertid i dagsläget enligt Upphandlingsmyndighetens uppfattning inte ett argument mot förslaget i denna del.

Generaldirektör Anja Clausin har beslutat i detta ärende. Juristen Henrik Grönberg har varit föredragande. I handläggningen har även juristen Bel-Gloire Temo deltagit.

Anja Clausin

Henrik Grönberg